

SIMON
ROZENDAAL

Hallo biologen, kunnen jullie nog wel lachen?

Vroeger hadden biologen nog wel eens lol in het leven. De stichting Sovon ('voor feiten over vogels') begon in 2008 haar bestaan met de jubelende boodschap dat de tiftjaf terug was. Maar tegenwoordig doet ze niets anders dan zeuren. Hebt u de laatste jaren nog wel eens een glimlachende bioloog gespot?

Natuurlijk, er is het een en ander dat somber stemt. Veldleeuwerik, grutto, schrale heide, insecten. Maar er is ook veel goed nieuws over de natuur. Onlangs berichtte de *NRC* over twee mensen die hun hele leven lang al haviken tellen. De 72-jarige Gerard Müskens: 'Toen ik eind jaren zestig begon, waren haviken zeldzaam. Door het gebruik van landbouwgif vielen ze zo ongeveer dood uit de boom.' Nu zijn er weer duizend tot tweeduizend.

Volgens mij gaat het behoorlijk goed met de natuur hier, gegeven de beperking dat wij een dichtbevolkt en hooggeïndustrialiseerd land zijn. U hoeft mij niet op mijn blauwe ogen te geloven, op de site van het Centraal Bureau voor de Statistiek (tik in 'biodiversiteit') kunt u rapporten vinden en uw eigen oordeel vellen. Je kunt erover twisten of het glas halfvol of halfleeg is, maar het is flauwekul dat de Nederlandse natuur op omvallen zou staan, zoals diverse biologen en ecologen verkondigen.

Heel wat biologen hebben een column. Waarom vermeldt Patrick Jansen (*Trouw*) of Gemma Venhuizen (*NRC*) niet dat het 'natuurherstel' dat de Europese Unie verlangt, zich al lang en breed heeft voorgedaan sinds de vervuiling een halve eeuw geleden begon te dalen, met dank aan het Groningse gas?

Dat de korstmossen terug zijn, er weer evenveel ooievaars zijn als in 1900, de uitgestorven gewaande kwabaal weer in onze beken zwemt, dat die vermaledijde stikstofuitstoot in de afgelopen decennia met bijna tweederde is gedaald, de sloten in het Westland niet meer schuimen, dat er tweemaal zoveel libellen zijn als dertig jaar geleden, dat het goed gaat met de boomleeuwerik, dat er zevenmaal zoveel puttertjes zijn als in 1990?

Een lezer, Vincent Wiers uit Eindhoven, mailde dat hij graag fietst en wandelt op de Strabrechtse Heide en elke keer weer geniet van de natuur aldaar, die er volgens de ecologen echter dramatisch voor zou staan. Dus las hij de zogeheten Natuurdoelrapportage over zijn favoriete heidegebied. Daarin wordt keurig opgesomd wat er wel en wat er niet goed gaat op deze heide en ook wat ze allemaal nog niet of niet goed genoeg weten.

Hij las een opmerkelijke passage: 'In de Handreiking Natuurdoelanalyse (Jorissen e.a., 2022) staat dat bij onvoldoende bewijs vanuit het voorzorgsbeginsel niet kan worden uitgesloten dat er verslechtering is opgetreden of zal optreden, dus moet uitgegaan worden van een worst-case scenario (oordeel "nee, tenzij").'

Dus als de biologen het niet zeker weten, gaan ze ervan uit dat het slecht gaat. Een speciale variant van kop of munt: bij kop verlies ik, bij munt wint u. Fysicus en collega-wetenschapsjournalist Arnout Jaspers concludeerde iets dergelijks begin mei al toen ook hij de natuurdoelanalyses bestudeerde. In zijn woorden (*Wynia's Week*): 'Het gaat overal slecht waar het bij gebrek aan data niet is uit te sluiten dat het slecht gaat.'

Meneer Wiers las nog iets opmerkelijks in het rapport, namelijk dat wanneer er in een natuurgebied ontwikkelingen de goede kant opgaan die niet de ontwikkelingen compenseren die de verkeerde kant opgaan, dat negatieve trends per definitie sterker wegen dan positieve.

'Vanwege de Natura 2000-regelgeving moet daarvoor een checklist worden gehanteerd voor de verschillende kwaliteitsaspecten: daarbij geldt de stelregel dat de daarin genoemde kwaliteitsaspecten niet onderling "uitgeruild" kunnen worden tot een soort "netto-effect", waarbij verslechtering van het ene aspect kan worden weggestreept tegen de verbetering van een ander aspect. En uiteraard zijn ook kwaliteit en kwantiteit niet uitwisselbaar. De conclusie is dus gebaseerd op het "one out all out-principe."'

Voor alle duidelijkheid: Natura 2000 verwijst naar de Europese regelgeving. In de bovenstaande passage staat dus dat wanneer biologen onverhoopt tot het inzicht komen dat het glas halfvol is, ze móeten zeggen dat het glas halfleeg is. Op last van Brussel.

EW

Orders van Brussel: het gaat slecht en mocht het niet slecht gaan, dan gaat het toch slecht